

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptiste Mantuani Bucolica// seu Adulescentia in decem
aeglogas diuisa//**

Baptista <Mantuanus>

Hagnoiae, 1517

VD16 S 7197

De Instabilitate Divitiarvm

urn:nbn:de:bvb:12-bsb00004847-4

F. BAPTISTA MANTVANVS

apud nos solum obseruatur, sed etiam ueteres græcorum latinorumq; poetæ tenuerunt, unde semper in librorum exordiis numinis alicuius fauorem implorant, quo cetera possint commodius adimplere. Orandus est itaq; deus ut nobis sit auxilio, qd facile impetrabimus, si orōni nostræ conditiones duas addiderimus, ieiunium scilicet & elemosynas, & hæc duo cum humilitate conuerimus. ADRI. Est ne (ut aiunt) tam robuste uirtutis humilitas? GI. Nemo est qui nesciat dæmonis superbiam nostra humilitate superari. Meminerunt sacre literæ, qd dum Macharius apud paludem quandam solus obambularet humani generis inimicum curua falce armatū a longe uenientem prospexit & cum falce sibi minitantē, quum iam accessisset ut propius aspiceret, nec tamen obesse potuisset, cur hoc acciderit interrogauit. Cui ille furibundus, sola inquit humilitas in te est homuncule, q̄ te hodie fato subtraxit sed caue sis non impune feres. Vides ne quo pacto uicerit dæmonis superbiam? Item memoriæ proditum est, qd dum Antonius solitudinis incola supra se mente raptus esset orbem terrarum connexis inuicē intrichatisq; laqueis plenum uidit, qua de re dolens humanam miserā, ut sui moris erat, grauiter ingemiscens, tractis ex imo pectore suspiriis. Heu heu inquit pater omnipotēs quis tot laqueos euadere poterit? Et ecce uox ab incerto autore prolata, non tamen humana, sic semel intonuit, humilitas, nec amplius quam semel audita est, ac si manifeste significaret solam humilitatem posse huius mundi laqueos & insidias effugere. Quæcum ita sit, studebimus dei familiares fieri. Sed de castitate disputasse iam satis uideor, reliquum est ut ad contemptum mundi stilum conuertamus, qd egdē breuiter expediam, qm̄ iacto iam castitatis fundamento quasi sua sponte mundi contemptus consequitur. Mundi contemptū, si memini supra commemorari, non solum esse utilem ad acquirendam quæ a nobis quæritur iusticiam, sed etiā necessarium, ita ut sine eo nihil fieri possit late probauimus, Nunc quō posset inueniri succincte dicendum est, Eum igitur obtinebimus si tria diligenter nobis intellecta fuerint, scilicet instabilitas, infatigabilitas & sollicitudo.

DE INSTABILITATE DIVITIARVM

De diuitiarum instabilitate multa dicere uelle superuacaneum uideretur, quum nō modo antiquis & ueteribus, sed etiam quotidianis & domesticis exemplis abundemus. Nemo est qui nesciat uulgatam illam sententiam. Fortuna nil cuiq; donat, sed mutuo dat ut possit idem cum libuerit iterum auferre, sed nos dementes, quū diu possidemus quod fuerit nobis mutuo datum in proprium usum cōuertimus, nobisq; usurpamus, quod ubi fortuna animaduertit, grauius ferens quod dederat adimit, aliisq; largitur, & quanto nobis indulgentior fuerit, tātō molestior efficitur. Fortunam enim dicebant ueteres cuncta gubernare, & eius nutu cuncta disponi, & ideo pingentes eam simulachro eius regimen attribuebant copiamq; adiungebant, quoniam ipsa esse putabatur quæ fruges omnes parturiret, & ut ipis uidebatur distribuebat. Sed nos fortunam nesciētes, quicquid fieri uidemus ab immortali deo fieri putemus, Sed ut dicimus non permanent hæc bona quæ subito affluunt & subito dilabuntur

DE VITA BEATA

nec stabilitatem habent, quæ nec bona appellanda Tullius æstimat. Nouerat hoc Seneca poeta tragicus quod ipse testatur in Thyeste dicens. Quem dies uidit fugiens superbum Hunc dies uidit ueniens iacentē. Quot reges, quæ principes, quot etiam priuatæ uitæ homines uidemus: qui auro argento signis tabulis cæterisque operibus abundat, & paulo post sæuiente fortuna nihil horum habentes aspiciamus. Vides ne quot græcorum olim potentissimi principes, nunc ab infestissimo Turcarum duce propulsi, sedibus incertis uictum uestitumque mendicantes euagentur: quasi a principio uitæ diuitiarum instabilitatem cognouissent, eis hoc non accidisset, nam nec in fragilibus bonis spem ullam posuissent, nec se in superbia pueriliter erexissent, sed prædecessorem suum sapientem illum Bianthem studuissent imitari. Cuius cum patriam cepissent hostes, cæterisque ita fugerent ut multa de suis rebus secum asportarent, quum esset monitus a quodam ut idem & ipse faceret, ego inquit omnia mea mecum porto. Necnon Marcum Curium Romanorum ducem, qui quum uidisset ad se uenisse Samnitum legatos auri magnum pondus afferentes, subridens dixit, Ite & Samnitibus nunciante Marcum Curium malle diuitibus imperare quam fieri locupletem, Non ignorabat enim quam uana sit diuitiarum possessio, quod etiam Epicurus qui summum bonum in uoluptate ponebat facile confitebatur. Non est igitur huiusmodi bonis fides adhibenda nec patiendum nobis quotidie tam turpiter illudi.

DE INSTABILITATE DIVITIARVM

Dic quæso audisti ne unquam mortaliū quenquam qui sibi satis diuitiarum diceret esse? ADRI. Audiui quidem qui hoc diceret, qui uero sic putarent neminem uidi. GIGO. Rectius inquis, nam sæpius aliter quam sentiunt loquuntur, nec mirum est, si nequit animus istis saturari, quum nec finitis impleri possint infinita, quod uel maxime illo exemplo probari potest, Alexander Philippi Macedonis filius quum audiuisset ex autoritate Democriti philosophi plures esse mundos, heu me inquit miserum quod nec uno adhuc potitus sum. Quis nec toto mundo satiebatur, quid amplius erat appetendum, nisi cum cœlicolis noua mouere certamina? Quare Saryrici nostri uerissimo carmine concludendum est. Crescit amor nummi quantum ipsa pecunia crescit.

DE SOLICITVDINE DIVITIARVM

Existimabant nonnulli ueterum summam libertatem esse diuitiis abundare, & eum demum liberum esse putabant, qui posset uno anno Romanorum exercitum pascere. Ego uero huiusmodi hominem non modo non liberum dixerim, sed nec liberati uicinum. Sunt enim in opibus anxie sollicitudines, quæ ante tempus se nec utem adducunt, & animum nostrum sic afficiunt ut sui ipsius obliuiscant, & a recti certique iudicii cognitione recedat. Audisti ne unquam Senecam clamantem Venenum in auro sumi, non autem in uasis fictilibus, & reges sui lateris enses time re. Audisti ne prophetam dicentem. Diuitiæ si affluant nolite cor apponere. Audisti ne præterea quod passim recitari solet exemplum. Aiunt enim quendam regem dum sibi oblatum a populo diadema uideret priusquam sumeret diu considerasse ac demum dixisse. O nobile magis quam cœlicem pannum quem si quis agnoscat quam

R